

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars III. Sub Cælestino papa I. anno CCCCXXXI.

Parisiis, 1644

Eivsdem Beati Cyrilli ad Valerianum episcopum religiosissimum, de Verbi
incarnatione exegesis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15241

ANNO
CHRISTI
431.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΙΥΣΔΕΜ ΒΕΑΤΙ

Ουαλεριανόν Ἐπίσκοπον, καὶ τῶν
ἑτέρων Νεστορίου Φρο-
νουύτων.

Cyrilli ad Valerianum epi-
scopum religiosissimum, * ad
uersus eos qui iuxta Nesto-
rii dogmata sentiunt.

* de Verbi
incarnatio-
ne exegesis.

ΑΓΟΧΡΗ μὲν, ὡς διάκειμαι,
μᾶλλον δὲ καὶ ὡς ἔχει φύσεως
τὸ ἀληθές, καὶ ἢ νῆψις τῆς οἰο-
πιτος, εἰς γὰρ τὸ διωάδαυ καὶ μάλα
νεανικῶς αἰτανασήσασιν τὸ ἀκελεύει τῆς
ἱνῶν εἰκαιομυθίας. ψυχρολογῶσι
γὰρ γρασπεπῶς, αἰῶ τε καὶ κάτω
πάντα κωκῶντες, καὶ παροσποιοῦμενοι
μὲν παρρησιαζέσασιν λεπθῶς τῆς ἐν-
δοξοφθίας τοῦ μονογενεῖ καὶ κυ-
ρίου τὸ μυστήριον, οὐ μὲν ἔπι καὶ
σωιέντες αὐτὸ, παρρησιαζέσασιν δὲ,
καὶ τὸ τοῦ δικόλως, παρρησιαζέσασιν ἀ μὴ θέ-
μις, καὶ φρονουύτες τὰ διεσραμ-
μένα. τὸ δὲ γὰρ παγγάλεπον ἐκείνῳ
ἔστιν ἐν τύποις ὑποπλάθονται μὲν
γὰρ τὰ ὀρθὰ βουλεύσασιν φρονεῖν, καὶ
δοκῶν ἐαυτοῖς τῆς εἰς τοῦτο ῥοπῆς,
κατὰ τὴν ἡ παροσποιοῦν ἐναρμόσαν-
τες, τῆ τῆς Νεστορίου δυασθείας ἰὸν
ἐκχέουσι τῆς τῆς ἀπλουτέρον ψυ-
χῆς. εἰκάσαι δὲ πως τοῖς τῆς δυ-
σοφῶντων σωματίων ἀκελεύει, ἢ γρου
ἐαυτοῖς, οἱ τοῖς τῆς φαρμάκων οὐχ
ἠδέσι τὸ γλυκὺ παρρησιαζέσασιν μέ-
λι, τῆ τοῦ χριστοῦ ποιότητι, τὴ πε-
φυκότος λυπεῖν πλὴ ἀφῶσιν ὑπο-
κλέποντες. ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῶν τὰ
νοήματα ἀγροομυθ, νοῦ ἔχοντες
Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἑσφῶτατα εἰπόντα
πῦσοφον Παῦλον. εἰ μὲν γὰρ ἡ ἡ
ὁ λέγων ὡς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς ἀπορ-
ρήτως γληνηθεῖς μονογενεῖς θεὸς λόγος,
quod arcano inexplicabilique modo

SATIS quidem habet virium, CAP. XL.
vt puto, imo vero vt na-
tura etiam veritatis habet, vel
ipsa tuæ sanctitatis vigilantia
atque prudentia in hoc, vt vi-
riliter admodum vanis quo-
rumdam nugamentis certam
veritatem obicere queat. Nu-
gantur enim aniliter nonnulli,
omniaque sursum ac deorsum
permilcentes, incarnati Vni-
geniti mysterium acute sub-
tiliterque exquirere se simu-
lant: non tamen illud intelli-
gunt, sed in id facile defle-
ctunt quod non licet, ac per-
uersa sentiunt. Ceterum quod
hac in re periculosissimum est,
dum se recte sentire velle fin-
gunt, dumque opinionem,
quasi in eam rem sint pro-
pensi, velut personam quam-
dam sibi circumponendo conciliant,
Nestorianæ impietatis
venenum simplicium animis
infundunt. Sunt autem ho-
mines istiusmodi humanorum
corporum medicis non abfi-
miles. Hi enim pharmacis in-
suauibus mel immiscere solent,
vt dulcedinis qualitate eorum
fallant perceptionem, quæ sua-
pte natura tristitiam nauseam-
que inducunt. At nos Christi
sensum, iuxta sapientis Pau-
li sapientissimam sententiam, 1. Cor. 2.
habentes, eorum cogitationes
non ignoramus. Si quispiam e-
nim vnigenitum Dei Verbum, 2. Cor. 2.
ex Deo & Patre genitum est,

ipforumque seculorum conditor, ex sacra Virgine subsistentiæ initium habuisse diceret, videretur non extra scopum tendere quod asserunt: Si Dei Verbum suapte natura spiritus est, quomodo ex carne natum est, cum Dominus dicat: *Quod natum est ex carne, caro est?* At quia doctrina de Christi mysterio alia incedit via, nimirum recta & erroris experte, & nihil peruersitatis habente; cur illi temere frustra nugantur, non intelligentes neque qua dicunt, neque de quibus affirmant? Nos igitur illud ipsum vnigenitum Dei Verbum, quod spiritus est, utpote Deus, secundum scripturas, hominum salutis causa incarnatum & hominem factum asserimus: non quod ex propria natura corpus sibi transmutauerit, aut ab eo quod erat, abscesserit, aut conuersionem alterationemve sustinuerit; sed quod ex sancta Virgine corpus immaculatum assumpserit intelligenti anima præditum, & illud incomprehensibili & inconfusa ac ineffabili prorsus vnione suum effecerit, ut non alterius cuiuspiam, sed suum ipsius proprium esse intelligatur. Ad hunc itaque modum vnigenitus Dei Filius in orbem terrarum ingressus, tamquam primogenitus & in multis fratribus fuit; qui tamen qua Deus intelligitur, inter creaturas minime censetur. Quare cum dicitur natus & ex muliere, necessario secundum carnem simul infertur, ne a sancta Virgine subsistendi initium accepisse quispiam putet. Quamuis enim ante omne seculum existat ille Deus Verbum Patri suo coæternus, & semper cum illo simul subsistens:

ὁ καὶ ἀπὸ τῆς αἰώνων ποιητῆς, θε-
 γνὼ ὑπαρξείως ἔγεν ἐκ τῆς ἁγίας
 παρθένου, ἔδδξεν δὲ αὐτοῖς ἐκ ἕξω
 φέρεται σκοποδ τὸ θελῶμα λέγειν· εἰ
 πνεῦμα κατὰ φύσιν ἔστιν ὁ τῆ θεοῦ
 λόγος, πῶς αὐτὸν σαρκὸς ἐγέννη-
 ση, τῆ κρείου λέγοντος· τὸ γεννη-
 μένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σαρκὲ ὄσιν;
 ἐπειδὴ δὲ ὁ τῆ κτὶ Χριστὸν μωσπεύου
 λόγος ἐστὶν ὁμοιον, ἥτοι ὁδὸν, ἔρχεται
 πλὴν εἰς ὠδὸν τε ἔ ἀπλῶν, καὶ οὐδὲν
 ἔχουσαν τὸ διάστροφον, αὐτὸ ὅπου
 βασιλολογοῦσιν εἰπῆ, μὴ νοουῶτες μὴ
 τε ἂ λέγοισι, μὴ τε πρὸ ἴνων διαβε-
 βαμουῦται; Φαμὲν γὰρ, ὅτι ὁ μονογε-
 νῆς τῆ θεοῦ λόγος, πνεῦμα ὦν ὡς
 θεός, κτὶ τὰς γραφὰς, ὅτι σωτηρία
 τῆ * αὐθεῖαν ἐσαρκώθη τε κὶ ἐσω- * ἔλω
 θεῖται, ἐκ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως αὐ-
 τὸς ἐαυτὸ σώμα * μεταβαλὼν, ἀλλ * μετα-
 οὐδὲ ἑκείναι τῆ ἐστὶ ὁ ἴω, ἢ ἐστὶν ἢ ἀλ- * αὐτ.
 λούωσιν ὑπομείνας, ἀλλ ἐκ τῆς ἁγίας
 παρθένου τὸ ἄχραντον σώμα λαβὼν
 ἐψυχωμήμον νοεῖας, ἴδιον δὲ τοφῆνας
 αὐτὸ κατὰ ἑνωσιν ἀσθενώσαν καὶ
 ἀσύχυστον καὶ ἀφρασον παντελῶς,
 ὡς μὴ ἐστὶν ἴνός, ἀλλ ἴδιον αὐτῆ τῆ-
 το νοεῖται. οὕτως εἰσῆλθεν εἰς τὸ κό-
 σμον ὁ μονογενῆς, ὡς πρὸ τῆ κτὶ
 καὶ ἐν πολλοῖς γέγονεν ἀδελφοῖς, ὁ
 ἀσωτάκτος τῆ κτὶ, κατὰ νοεῖται θεός.
 ὅταν πίνω γεννηῖται λέγεται καὶ ἐκ
 γυναικὸς, ἀναγκαίως τὸ κτὶ σαρκα
 πρὸς φέρεται· ἵνα μὴ ὑπαρξείως
 θεγνὼ νοεῖται λαβὼν ἐκ τῆς ἁγίας
 παρθένου· καὶ πρὸ παντὸς ὑπαρ-
 χων αἰώνος ὁ σωαίδη, ἔ ἀεὶ σω-
 υφεικῶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ θεός λόγος.

Ioh. 3.

1. Tim. 1.

Ioh. 4.

Rom. 8.

ANNO CHRISTI 431.

ἄλλ' ὅτε κατ' ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς
πλὴν τοῦ δουλοῦ μορφῆν ἠθέλησε
λαβεῖν, τότε καὶ διότι πλὴν ἐκ
γυναικὸς κατὰ σάρκα μὴ ἡμῶν ὑ-
πομείναι λέγεται. ἐκ οὗ ὁμολογη-
μένως μὲν τὸ ἀπὸ σαρκὸς σαρξὲς ἔσθαι,
* καὶ τὸ δὲ ἐκ θεοῦ θεός. * ἐστὶ δὲ κατὰ
ταυτὸν ἀμφοτέρω Χριστός, εἰς ὧν
ἕως, καὶ κύριος μὲν τῆς ἰδίας σαρ-
κὸς αὐτῆς, ἐκ ἀνθρώπου μάλλον, ὡς
ἔφω, ἀλλ' ἐψυχωδῆς νοερός. μὴ
* οἷς δύο πρὶν
εἶνα, ὡς ἡ-
μῶν ἀπὸ μέ-
ρος ἰσάντες
αἱ
τῶν διατεμνέτωσαν * ἡμῶν ἕνα
ἕδον, ἀνα μέρος ἰσάντες τὸ λόγον ἕ-
ἕδον ἔφρον ἰδικῶς τε ἕδον ἀνα μέρος ἀν-
θρώπων τὸ ἐκ γυναικὸς, κατὰ φα-
σιν αὐτοί. ἀλλ' ἐνοείτωσαν, ὅτι ἐκ
ἀνθρώπου σωθήσθαι μάλλον ὁ θεός
λόγος, ἀλλ' αὐτὸς ἀνθρώπος γινέσθαι
λέγεται, ἀπέρματος Ἀβραάμ. Ἰπ-
λαβόμενος κατὰ τὰς γραφάς, καὶ
ὁμοιωθεὶς κατὰ πάντα τοῖς ἀδελ-
φοῖς, διὰ μόνης ἀμερῆς. ἡ δὲ
εἰσάπαν ὁμοίως ἔχει ἀν' εἰκότως,
καὶ παρὰ γὰρ τῶν ἄλλων, πλὴν ἐκ γυ-
ναικὸς διότι πλὴν ἢ νοεῖται μὲν ἐφ'
ἡμῶν διότι πλὴν καὶ κατὰ ἡμᾶς,
ἵπτι δὲ γὰρ τὰ μονογενεῖς ὑπὲρ τοῦ-
το, θεός γὰρ ἡ σαρκούμεν.
Τοιγαρτοὶ καὶ θεοτόκος καλεῖται ἡ ἀ-
γία πῶρθεν. ἐὰν δὲ λέγωσιν, ὅτι
θεός καὶ ἀνθρώπος σωελδόντες κατὰ
ταυτὸν, ἀπέτελεσαν ἕνα Χριστόν, φυ-
λαττομένης διανοίας τῆς ὑποστάσεως
ἐκαστοῦ ἀσυγχύτως, πῶ δὲ λόγῳ
διαουμένης. οὐδὲν ἀκρεβές ἵπτι
τύπῳ φρονουῦτας ἢ λέγοντας ἕνα εἶναι
ἰδεῖν. οὐ γὰρ, κατὰ φασί, θεός
καὶ ἀνθρώπος σωελδόντες ἀπέτελε-
σαν ἕνα Χριστόν, ἀλλ' ὡς ἔφω ἤδη,
concurrentes vnum Christum constituerunt ; sed, vt modo dixi,

attamen quando eiusdem Dei
Patris beneplacito feruilem
formam assumere voluit, tunc
natiuitatem quoque secundum
carnem ex muliere nobiscum
subiisse dicitur. Quam ob rem
quod ex carne prodiit, id ci-
tra omnem controuersiam ca-
ro est; & quod ex Deo, Deus.
Est autem simul ambo Chri-
stus, cum vnus sit Filius &
Dominus vna cum sua carne,
non inanimi, vt dixi, sed ani-
ma intelligente prædita. Ne
ergo nobis vnum Filium diui-
dant, seorsum Verbum sta-
tuentes, & alterum rursus fi-
lium seorsim, hominem illum
qui ex muliere natus est, vt ipsi
aiunt: sed cogitent Deum Ver-
bum non homini coniunctum
esse, sed ipsum dici hominem
esse factum, semine Abrahæ,
iuxta scripturas, apprehenso
fratribusque, solo peccato ex-
cepto, per omnia assimilatum.
Hæc autem per omnia assimi-
latio consequens est vt habeat,
& quidem præ ceteris, partum
ex muliere: qui partus in no-
bis quidem humano more co-
gitatur, & secundum nos; at
in Vnigenito, supra nostrum
modum. Deus namque est in-
carnatus. Quare etiam Dei ge-
nitrix vocatur sancta Virgo.
Quod si dixerint, Deum & ho-
minem simul coeuntes vnum
constituisse Christum, vtrius-
que hypostasi inconfuse serua-
ta, quæ tamen secundum ra-
tionem diuidatur: facile vi-
deas nihil illos hac in re quod
verum certumque sit sentire
aut loqui. Neque enim, vt ipsi
aiunt, Deus & homo simul

Hebr. 2.

ANNO CHRISTI 431.

ANNO

ANNO

Deus Verbum perinde atque nos carnis & sanguinis particeps effectum est, ita vt Deus homo factus esse, & carnem nostram sumpsisse, eamque sibi propriam fecisse intelligatur: vt quemadmodum quiuis nostræ conditionis homo ex anima & corpore conflatus vnus est, ita & ipsum quoque vnum esse & Filium & Dominum fateamur. Vna namque hominis est natura, & vna hypostasis, etiam si ex rebus diuersis, specieque differentibus constituitur. Palam est enim corpus esse quiddam ab anima diuersum, sed tamen proprium ipsius, & vna cum ipsa vnus hominis hypostasin plene constituere. Et quamuis secundum mentem & cogitationem, prædictorum discrimen non sit obscurum; attamen coitio, seu concursio, cum sit indiuisa, vnum animal hominem ipsum efficiunt. Itaque vnigenitum Dei Verbum non homine assumpto prodiit homo; sed quamuis ineffabilem ex Deo Patre generationem haberet, templo per Spiritum sanctum sibi consubstantiali constructo, homo factum est. Vnus proinde intelligitur, etiam si corpus quod assumpsit, ipsa rationis contemplatione diuersa sit ab ipso natura. Vbiq; vero fateamur non inanime fuisse, sed anima intelligente præditum.

Audio nihilo minus quosdam in eam vesaniam prolapsos esse, vt dicere non vereantur, Deum Verbum in illo homine ex Virgine nato perinde ac in quodam filio inhabitasse, eundemque deificasse. Sed, o boni viri, non hoc est, inquam, Dei Verbum incarnatum, vel hominem factum esse;

θεός ὢν ὁ λόγος, παραπλησίως ἡμῶν μετέγεν ἄματος καὶ σαρκός· ἵνα θεός ἐνανθρωπήσας νοῦται, καὶ τίτῳ ἡμετέρω σαρκὰ λαβὼν, καὶ ἰδίῳ αὐτίτῳ ποιησάμενος· ἵνα, καθάπερ ὁ καθεὶ ἡμᾶς νοούμενος ἀνθρώπος ἐν ψυχῆς καὶ σώματος σωεσὺς εἶς ὅστιν, οὕτω καὶ αὐτὸς εἶς ὁμολογῆται ὑπερῶν καὶ υἱὸς καὶ κύριος· μία γὰρ ὁμολογῆται φύσις ἀνθρώπου καὶ ἰσότησις, καὶ ἐν ἐκ διαφόρων νοῦται, καὶ ὅτι ἐτροφεῖσάν τε ἀρχαίων ἐτροφεύς μὲν γὰρ ὁμολογούμενος ὡς πρὸς τὸ ψυχῆ καὶ σώμα ὅστιν, ἀλλ' ἴδιον αὐτῆς, καὶ συναποτελεστικὸν τῆς ἰσότητος τῆς ἐνὸς ἀνθρώπου. καὶ ἡμετέρω καὶ θεωρεῖται τὸ διάφορον τῶν ἀνομασμένων ἐκ ἀσυμφωνῆς, ἢ δὲ γε σωφροσύνης, ἢ τοι σωφροσύνης, τὸ ἀδιάτηκτον ἔχουσα ἐν δόξα καὶ ζῶν ἀνθρώπων. ὁ τοίνυν μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος ἐκ ἀνθρώπων θεωρεῖσάν ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τοι τίτῳ καὶ θεοῦ πατρὸς δόξῃ ἔχων γέννησιν, διὰ τῆς ἀγίου καὶ ὁμοοσιούτου πνεύματος ἐαυτῷ δημιουργήσας ναὸν, γέροντι ἀνθρώπου. τοιγαροῦν καὶ εἰς νοῦται, καὶ τῆ θεωρεῖται τῆ καὶ λόγον, ἐτροφεύς ἡμετέρω παρ' αὐτὸν τὸ σῶμα αὐτῷ. ὁμολογείστω δὲ πανταχοῦ, ὅτι μὴ ἀψυχὸν ἡμετέρω, ἀλλ' ἐψυχῶν τῷ ψυχῆ νοεῖται.

Ημεῖν γὰρ μέντοι εἰς τὸ δόξα καὶ ζῶν ἐπιδοκίμων πινᾶς, ὡς μὴ κατὰ δόξα λέγειται, ὡς ἐν τῷ ἰσότητι ἰσότητι τεχθέντι ἐνοικησάν τε θεὸν λόγον, τῷ τῷ δόξα καὶ ζῶν. ἀλλ' οὐ τῷ ὅστιν, ὡς βέλπῃσοι, φάμεν ἀν' αὐτοῖς, τὸ σαρκωδῶν αὐτῷ καὶ ἐνανθρωπήσας τῷ τῷ θεῷ λόγον, ἐγκα-

nec non ex forma seruili in dominicam formam transierit. Equidem quomodo vnigenitum Dei Filium exinanitū, quomodo item humanæ naturæ humiliationem sustinuisse dicant, omnino intelligere non valeo: nisi forte per hoc exinanitum asseuerent, quod hominem gloriæ suæ participem fecerit. Verum si alterum honoras, ipse honoris sui detrimentum facit; si alterum glorificans, ipse exinanitur: cui dubiū esse potest, quin præstabilius illi fuerit neque honorem cuiquam, neque vero gloriam illum tribuere? Nisi enim hominem, quem sibi, ut ipsi loquuntur, proprium fecit, honorasset, eundemque gloria sua cumulasset, in propria excellentia constans perstitisset. An non ea cuique risu digna, & extremæ stultitiæ plena videantur, quæ illi & sentire statuerunt, & eloqui audent? At vero ratio veritatis nullo modo quidquam aliquando exinanitum censebit, si id ipsum antea secundum naturam suam plenum non erat: neque rursus humiliatum, nisi illud in sublimi & summo positum, in id postea descenderit quod prius non erat: illum præterea qui serui formam acceperit, prorsus intelliget antequam illam acceperit, naturalem libertatem habuisse: & cum qui homo sit factus, fuisse hominem priusquam factus sit, non agnoscit. Quamobrem cum sacra & diuina scriptura exinanitionem, seruilemque formam, nec non & humanitatem nominet, eumque qui hæc voluntarie suscepit, Dei Patris Verbum appellet; quomodo isti eximiam illam admirandæ huius dispensationis sapientiam in contrarium sensum detorquentes,

καὶ ἐκ τῆς τῆ δούλου μορφῆς μεθιστά-
μενον εἰς δεσποτικῶν. πῶς οὐκ ἄρα
κεκενωθεὶς φασὶ ὁ μονογενῆς, ἢ πῶς
τὴν ἡμεῖς ὑπέμεινε ταπεινώσιν, ἐκ
ἔχου νοεῖν εἰ μὴ ἄρα κεκενωθεὶς φασὶ
αὐτὸν, ὅτι τῆ ἰδίᾳ δόξῃ τεπέμικε
ἄνθρωπον. καὶ εἰ ἡμεῖς ἀδικεῖται,
καὶ κενόδοται δόξᾳ ἄλλων, πῶς ἐκ ἀμει-
νον ἐρεῖ τις εἶναι τὸ μηδὲ ἡμεῖς αὐ-
τὸν, μὴ τε μελὲ δόξῃ ἐνὶ νέμειν;
ἔμεινε γὰρ δὴ ἐν ἰδίᾳ ὑπεροχῆς,
μὴ τε ἡμεῖς, μὴ τε δόξᾳ ἄλλων,
ὡς αὐτοὶ φασὶν, οἰκειωθέντα αὐτῷ
ἄνθρωπον. ἄρ' οὐ γέλωτος ἀξία
παντὶ το φησὶται, καὶ ἀβελτηρίας
ἐμπλεω τῆς ἐχρήσας, ἀ φρονεῖν ἐγγώ-
κασι, καὶ περισσοδο λαλεῖν; ἀλλ' ὅ-
γε τῆς ἀληθείας λόγος ἐκ αὐ ὑπο-
πίστωσεν ἡ κεκενωθεὶς πρόποτε, μὴ
οὐκ ἄλλοις ὄν κατ' ἰδίᾳ φύσιν.
οὐδ' αὐ νοοῖτο * ταπεινοδοθεὶς ἡ, μὴ * πῶς
οὐκ ἄρα πᾶσι ὑποδο τε καὶ δὴ ὡ-
τάτω κείμην, εἶτα κατὰ φοιτήσαν
εἰς ὅτι ἐκ ἡ. ὁ δὲ γε δούλου
λαβόντα μορφῶν, εἴσεταί που πᾶ-
τως πρὸ αὐτῆς ἔχοντα τὸ κατὰ
φύσιν ἐλπίδων. καὶ ὁ γερονότα
ἄνθρωπον ἐκ οἰδεν ὄντα τοῦτο πρὶν
γεγενῆται. τῆς πίνω ἀγίας καὶ
θεοπνεύσου γραφῆς κένωσιν ὀνο-
μαζούσης, καὶ δούλου μορφῶν,
καὶ μὴ το καὶ ἀνθρώπινα, καὶ
ταῦτα ἐδολογίστως ὑπομείνου-
τα λεγούσης ἐκ θεοῦ πατρὸς λό-
γος εἶναι, ἡ παρατρέποισιν αὐτοὶ
πρὸς τὸ ἐνδύον τῆς οὕτω τετα-
μασιμῆς οἰκονομίας τὸ διτεχρῆς,

ANNO CHRISTI 431.

αἰθερον τεθειποιησαι λεγοντες, ἵνα μηδεν ἐπι διαφεροσι χριστιανοὶ τῷ τῆ κλιση λελατρωκότων παρὰ τῷ κήσαντα; ἢ τὰγα που πεπλωησασαι δώσοισι μὴ ἡμῶν καὶ αὐτοῖς τῶν ἀγίους ἀγγέλους. οἳ δὴ προσεπαχθαι φησὶ τὸ γράμμα τὸ ἱερὸν προσκυνῆσαι τῷ προστόπον εἰσαχθέντα εἰς τὴν οἰκουμένην, τὸ δὲ γε προστόπος ὄνομα πῶς αἰ * ἀρμόσαιμην μὴ ἐν αἰθεροπόσει τῶ μονογυεῖ; εἰ γὰρ ὅστιν ἀληθὲς τὸ, ὡς ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, ἀρα εἰκότως νοεῖται προστόπος, ὅτε κατέβη πρὸς ἀδελφότητα, δηλονότι πρὸς ἡμᾶς, ὅτε καὶ ἡμᾶς γέγονεν ἀδελφός, ὁμοιωθεὶς καὶ πάντα, διχα μόνης ἀμδρπίας. ἀπόχρη δὲ πρὸς δισέβειν ἡμῶν τὸ λογίζεσθαι καὶ νοεῖν, ὅτι θεοῦ γεννηθῆναι σαρκὶ καὶ ζωογονουῶτος τὰ πάντα, πρὸς ζωοπιὸν αὐτῷ δυνάμην καὶ ἐνέργειαν ἐχθ, κατὰ πλουτεῖ δὲ καὶ δόξαν ἀρρητον καὶ ἀπροσβλητῶ. ἀπεικός δὲ οὐδὲν * τοῖς, οἷγε ταῦτα φρονεῖν ἐγνώκασι, καὶ ἐτῆας τοῖς ἱεροῖς δόγμασιν ἐπάχην συκοφαντίας, ἀποφύροντας μὲν τῆ προσώπου τῆ μονογυεῖς, ἀς ὑπομειδῆκεν ὑπὸ τῷ Ἰουδαίων παροινίας, ἔ αὐτὸν ὅτι ταύτης τῷ κατὰ σάρκα θάνατον, ἀπινέμοντας δὲ ὡσπερ ἡμᾶ κατ' ἰδίαν ἐτῆω τῶ ἐκ γυναικός. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς, ἐκ οἰδ' ὅπως, διὰ τῆς εἰς δισέβειν ἐκ διθείας ὁδοῦ πρὸς πέταυρ ἄδου κατὰ πηδᾶν, καὶ εἰς ἄδου πυθμῆρα, καὶ τὸ γρημμῶ. ἐστὶ μὲν γὰρ ὁμοιομορφίως ἀπαδὲς τὸ θεῖον καὶ ἀνεπιφῶ παντελῶς, ὅτι μὴ κατὰ σῶμα ὅστιν,

hominem quemdam deificatum esse contendunt, ita ut iam Christiani nulla re ab iis differant, qui prætermisso creatore adorant creaturam? Numquid sanctos angelos quoque, qui, ut divina litera testatum faciunt, Primogenitum in terrarum orbem inductum adorare iussi fuerunt, vna etiam nobiscum errasse concedent? At quomodo, obsecro, Primogeniti nomen Unigenito attribuere licebit, si vere incarnatus non fuit? Nam si verum est illud, *Ut in multis fratribus*; tum certe conuenienter primogenitus intelligitur, cum ad fraternitatem procul dubio nostram descendit, cum homo nostri similis factus est, per omnia, solo peccato excepto, fratribus assimilatus. Nobis autem ad pietatem satis est ut cogitemus & intelligamus, carnem, quæ Dei facta est omnia viuificantis, viuificam ipsius Verbi virtutem & operationem obtinere gloriamque ineffabilem & inaccessibleem consecutam esse. Ceterum qui hoc modo sentire propositum habent, eos & alias quoque calumnias in sacras literas afferre mirum non est, dum personæ Unigeniti, quas a Iudæis sustinuit iniurias, & ipsam præterea carnis mortem quam pertulit, adimunt; easque illi qui ex muliere, veluti alteri seorsum filio adscribunt. Iphis namque propositum est, nescio quo modo, per viam gradientibus quæ ad pietatem recta non est, præcipitari in abruptum inferni, & in inferni profundum, sicut scriptum est. Sane quidem impati-

Rom. 1.

Hebr. 1.

Rom. 8.

Hebr. 2.

Ex Præm. 9. 16.

Concil. Tom. 6.

Aaa ij

* αἰμόσαιμην

* πῶς γὰρ αὐτῶν ὁμοιομορφίαν ἔχουσιν

sed ultra omnem creaturam visibilem atque intelligibilem, & incorporea & immaculata & intractabili & incomprehensibili natura. Sed quia, cum unigenitum Dei Verbum corpus ex sancta & Dei genitrice Virgine suscepisset, susceptumque, ut saepenumero iam monui, proprium sibi fecisset; semetipsum pro nobis Deo & Patri immaculatam hostiam in odorem suavitatis obtulit: sit ea de causa, ut ea quæ in eius carnem facta sunt, ipsum sustinuisse dicamus. Nam cuius est corpus proprium, iure illi etiam omnia quæ sunt corporis, solo excepto peccato, tribuuntur. Igitur quoniam Deus Verbum homo factus est, mansit quidem secundum naturam diuinam impatibilis, ea tamen quæ suæ carnis erant, necessario propria sibi faciens, ideo quæ carnis erant pertulisse dicitur, etiamsi secundum diuinam naturam nulli penitus passioni esset obnoxius. Unde falsa pietatis persuasio a veritate eos abducit. Non enim animaduertunt, impatibilitatem quidem illi mansisse quatenus erat ab initio & est Deus; sed tamen quod secundum carnem pro nobis pertulit, illi adscribitur, quatenus Deus natura existens, factus est caro, hoc est, perfectus homo. Nam quis, quæso, erat, qui ad Patrem qui est in cælis, ac Deum loquebatur, dicens: *Sacrificium & oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi: holocausta & pro peccato noluisti. tunc dixi: Ecce venio, ut faciam Deus voluntatem tuam?* Qui enim corporis expertus erat ut Deus, corpus sibi aptatum fatetur, ut eo pro nobis oblato, suo nos omnes liuore,

Ephes. 5.

Hebr. 10.
ex Psal. 39.

ἀλλ' ἐπέκεινα πάσης κτίσεως ὁρατῆς τε καὶ νοητῆς, καὶ ἐν ἀσωμάτῳ καὶ ἀχραντῷ καὶ ἀψεύστῳ καὶ ἀπειροπότῳ φύσει. ἐπειδὴ δὲ ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος σῶμα λαβὼν ἐκ τῆς ἀγίας, καὶ θεοτόκου παρθένου, καὶ ὡς ἐφ' ἡμῶν ἤδη πλειστάκις, ἴδιον αὐτὸ ποιησάμενος, ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσεικόμην εἰς ὄσμιν διωδίας τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὡς ἀμωμον ἱερεῖον, ταύτῃ ποι καὶ ὑπομείναι λέγεται πρὸς ἡμῶν τὰ εἰς τὴν σὰρκα αὐτῆς γεγονότα. οὐ γὰρ ἴδιον ἔστι τὸ σῶμα, τοῦτο αὐτὸ εἰκότως προσγράφεται καὶ τὰ αὐτῆς πάντα, διχα μόνῃ ἀμωμον. ἐκουὶ ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐνοησθησάμενοι τὸ θεὸς λόγος, μεμνημένοι μὲν ἀπαθῆς δικῶς, ἀκαιοῦ μὲν δὲ ἀναγκαίως τὰ τῆς ἑαυτῆς σαρκὸς, παθεῖν λέγεται τὰ κατὰ σὰρκα, καὶ τοῖς τῆς παθεῖν ἀπειραστος ὢν, καὶ δὲ νοεῖται θεός. ὡσεβείας οὐκ ἴσχυον ἀποφέρει τῆς ἀληθείας αὐτοῖς, ἐκ ἐνοουώτας, ὅτι πεθήρηται μὲν τὸ ἀπαθῆς αὐτῶν, καὶ δὲ ὑπαρχῆς καὶ ἐστὶ θεός, προσγράφεται δὲ καὶ τὸ παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ σὰρκα, καὶ δὲ θεός ὢν φύσει, γέρονε σαρκῆ, ἥτοι τέλειος ἀνθρώπου. ἵς γὰρ τὸν ὁ λέγων πρὸς τὸ ἐν οὐρανοῖς πατέρα καὶ θεόν· θυσιῶν καὶ προσφορῶν ἐκ ἠθέλων, σῶμα δὲ κατηρίσω μοί· ὀδοκαυτώματα καὶ πρὸς ἀμωμον ἐκ νυδύων. τότε εἶπον, ἰδοὺ ἤκου τῆς ποιῆσαι ὁ θεός τὸ θέλημα σου; ὁ γὰρ ἔξω σώματος ὡς θεός, ἑαυτῶν τὸ σῶμα κατηρίσθη φησὶν, ἵνα τῆς ὑπὲρ ἡμῶν προσενέγκας, τῷ ἴδιῳ μὴ ὡς πάντας ἡμῶν

ANNO
 CHRISTI
 434

θεραπείῃ, κατὰ τὴν τῆς παροφί-
 του Φανίου. πῶς δὲ καὶ εἰς ὑπὲρ πάν-
 των ἀπέθανεν, ὁ πάντων ἀντάξιός,
 εἰ ἀπλῶς ἕως ἀνθρώπου νοεῖται τὸ
 πάθος; εἰ δὲ πέπονθεν ἀνθρώπινως,
 ὡς τὰ τῆς ἐαυτοῦ σαρκὸς οἰκειοῦ μέρους
 πάθη. τότε δὴ τότε Φαμίρ, καὶ μάλα
 εἰκότως, ὡς τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντά-
 ξιος ὁ ἐνὸς νοεῖται καὶ σὰρκα δαίνα-
 τος· οὐχ ὡς ἐνὸς ὄντος τῆς κατὰ ἡ-
 μᾶς, εἰ καὶ γέρονε κατὰ ἡμᾶς, ἀλλ'
 ὅτι θεὸς ὢν φύσις, σεσαρκωτῆται καὶ
 ἐνλωθρήθησε κατὰ τὴν τῆς πατέρων
 ὁμολογίαν. εἰ δὲ ἄποφύροισι ἕως τῆς
 μονοθεοῦ, ὡς ἀκαλλῆς, καὶ διάρ-
 μωσον, καὶ ἀπεικὸς αὐτῶν καὶ σὰρ-
 κα πάθος, διακρίπτωσαν ὁμοίως αὐ-
 τὸν καὶ τὴν ἐν τῆς ἀγίας παρθένου
 κατὰ σὰρκα γέννησιν. εἰ γὰρ ὅτι τῆς
 ἀπεικότητος αὐτῶν τὸ σὰρκα λέγεσθαι
 παθεῖν, πῶς οὐ παρὰ γὰρ πύτου τὸ
 παθεῖν, οὐδέστιν ἢ κατὰ σὰρκα γέ-
 νησις, ἢ καὶ ἀπαξ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὁ
 τῆς ἐνλωθρήσεως ἕψος; οἴχεται
 δὴ οὐδὲ τὸ χριστιανῶν μυστήριον καὶ
 μεματῆται λοιπὸν ἢ τῆς σωτηρίας
 ἐλπίς.

Ἀλλὰ γὰρ πῶς, Φησὶ, πάθει δὴ
 ὁ παθεῖν ἐκ εἰδώς; ἀπαθῆς μὲν
 οὐδὲ, ὡς ἐφίλω, ὁμολογουμένως κατ'
 ἰδίαν φύσιν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος, λέ-
 γεται δὲ οὐδὲ σὰρκα τῆ ἰδία παθεῖν
 κατὰ τὰς γραφάς. ἢ γὰρ αὐτὸς
 ἐν τῷ πάροντι σώματι. καὶ πρῶ-
 σεταί σε γραφῶν ὁ Πέτρος· πρὸς αὐ-
 τὸν· ὅς τας ἀμάρτίας ἡμῶν ἀνλώε-
 κεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἵπτι τὸ ξύλον.

dum scripturas propria carne passum, quoniam ipse erat in patien-
 te corpore. Quod beatus Petrus confirmat, hunc in modum de
 illo scribens: *Qui peccata nostra pertulit in corpore suo super lignum.* 1. Pet. 2.

Aaa iij

iuxta prophetæ vocem, fana-
 ret. Quo pacto etiam vnus pro
 omnibus mortuus est, qui ius-
 tum pro omnibus precium
 exolueret, si illa passio puri cu-
 iuspiam hominis fuisse putatur?
 Quod si secundum humanam
 naturam est passus, vt qui suæ
 carnis passiones sibi proprias
 fecit; tunc demum vnus mor-
 tem secundum carnem, iustum
 pro omnium hominum vita
 precium fuisse rectissime asseri-
 mus: non quod vnus vulgaris
 hominis nostri similis fuerit,
 etiam si nostri similis factus sit;
 sed quod cum per naturam
 Deus esset, incarnatus homo-
 que factus sit, secundum san-
 ctorum patrum confessionem.
 Quod si sunt qui ob id passio-
 nem secundum carnem vnigeni-
 to adimunt, quod turpis, in-
 congrua, indecensque videa-
 tur; adimant ipsi pari ratione &
 ipsam quoque secundum car-
 nem ex Virgine natiuitatem.
 Nam si illi turpe est quod carne
 passus esse dicitur; quomodo
 non ante hoc turpis erit illa se-
 cundum carnem natiuitas, quæ
 passionem antecedit; aut, vt se-
 mel dicam, ipsius humanationis
 modus? Perit itaque hac ratio-
 ne vniuersum Christianorum
 mysterium; & salutis nostræ
 spes iam inanis redditur.

Sed dixeris: Quomodo pa-
 ti potest, qui nulli passioni est
 obnoxius? Illud igitur ex Deo
 Verbum proculdubio, vt iam
 dictum est, secundum pro-
 priam naturam nullatenus est
 patibile: dicitur tamen secun-

ANNO
 CHRISTI
 434

ANNO CHRISTI 431.

Quocirca licet Verbum, cum vt Deus secundum naturam consideratur, sit impatibile; secundū dispensatoriam tamen appropriationē, passiones carni competentes ipsius propriae censentur. Alioqui quomodo ille primogenitus omnis creaturæ, ille per quem facti sunt principatus & potestates, throni & dominationes, & in quo consistunt omnia, factus est primogenitus ex mortuis, & primitiæ dormientium, si Deus Verbum corpus, quod pati natum erat, sibi proprium non fecit? Quemadmodū autem Deus ex muliere secundum carnem ortus, nostram sibi humanitus natiuitatem appropriauit, quamuis propriam ex Patre natiuitatem haberet: ita idem etiam carne dicitur pati secundum nos, & humanitus, etiamsi, vt Deus intelligitur, nulla patibilitas in illum ex natura conueniat. Ad hunc namque modum Christus agnoscitur: ad hunc modum etiam cum Patre confidet; non vt homo per Dei Verbi inhabitationem honoratus; sed vt vere Filius etiam tum, cum homo est factus. Siquidem præmiuentiæ dignitas, quæ essentialiter illi inest, integra ei permansit, etiamsi dispensatorie in serui forma apparuerit. Quare, vt dixi, licet nostræ naturæ particeps fuerit vt homo, cum hoc ipso tamen supra omnem creaturam erat vt Deus.

Ceterum audiui quemdam, qui cum reditus illius in cælum causâ exponeret, dicebat abiisse illum in locum tutum, nullique violentiæ expositū; tum ea quoque dignitate & prærogatiua potitum vt cum Patre consideret, vbi, ait, naturæ nostræ aduersarius propius ad ipsum accedere, insidiisque eundem rursus impetere non potest.

Coloff. 1.
1. Cor. 15.

ἐκουὼ ἀπαθὴς μὲν ὁ λόγος, καὶ δὲ φύσις νοεῖται θεός, αὐτῷ γὰρ μὲν νοεῖται καὶ οἰκίωσιν οἰκονομικῶς τὰ τῆς σαρκὸς αὐτῷ πάθῃ. ἐπεὶ ἴνα ἴσθῃτον ὁ παροτότοκος πάσης κτίσεως, ὁ δὲ οὐ γέρονασιν δεχθῆτε καὶ ἔξοισίαι, θεοὶ τε καὶ κωελότητες, * ἐν ᾧ τὰ πάντα συνέσκη, παροτότοκος ἐν νεκράν, καὶ ἀπαθὴς γέρονε τῷ κεκοιμημένων, εἰ μὴ τὸ παθεῖν πεφυκὸς ἴδιον ἐποίησατο σῶμα θεὸς ἂν ὁ λόγος; ὡς περὶ δὲ γέρονε καὶ σαρκὶ ἐν γυναικός, πλὴν καὶ ἡμῶς ἀνθεροπίνως δόποτέξιν οἰκειούμεθα, καὶ ποι γήνησιν ἴδιον ἔχων πλὴν ἐν πατρὸς, οὕτω καὶ σαρκὶ λέγεται παθεῖν καὶ ἡμῶς τε καὶ ἀνθεροπίνως, καίτοι φύσις * παροσὸν αὐτῷ τὸ ἀπαθὴς ἔχον, καὶ δὲ νοεῖται θεός: οὕτω γὰρ νοεῖται Χειρός: οὕτως ἐστὶ ἐ σωεδρος τῷ πατερί: οὐχ ὡς ἀνθεροπος τῆ ἐνοικίωσῃ τῷ θεοῦ λόγου πεπημημένος, ἀλλ' ὡς υἱὸς ἀληθῶς καὶ ὅτε γέρονεν ἀνθεροπίνως. πετήρηται γὰρ αὐτῷ τῆς οὐσιωδῶς ἐνυπαρξούσης ὑπεροχῆς τὸ ἀξίωμα, ἐ εἰ πέφηνεν οἰκονομικῶς ἐν δούλου μορφῇ. ἐκουὼ * καὶ δὲ φησιν, εἰ καὶ κοινωνὸς τῆς ἡμετέρας φύσεως ἢ καὶ δὲ ἀνθεροπος, ἀλλ' ἢ μὴ τῷ τούτου καὶ ὑπὲρ πᾶσαν πλὴν κτίσαν ὡς θεός.

Ἐπιδομέτω δὲ * ἴνος τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου πλὴν αἰπῶν * ἔξηρουμένου, εἰς χωρίον αὐτὸν ἀναφοιτῆσαι λέγειν, ἀσφαλές τε καὶ ἀσυλον, ἠξιαδοται δὲ ἐ τῆς πατρὸς τῷ πατέρει σωεδρίας: ἐντα, φησίν, ὁ ἐχθρὸς τῆς ἡμετέρας φύσεως οὐ δυνάται πλησιάζειν αὐτῷ πάλιν ἐπιβουλεύσει.

* με παροσὸν αὐτῷ τὸ παθεῖν
* με κοινωνὸς
* ἴνος
* ἐξηρουμένου

verum nugis vsque adeo friuolis ineptisque, pluribus velle repugnare, haud aliud fere esset, quam cum eas ineptias fundentibus simul insanire. Illa nihilo minus ceteris quæ dicta sunt, necessario fere adiecero, per quæ illi populum Domini, sicut scriptum est, perterrefacere, rectoque corde, hoc est, eos qui in simplicitate animi vitam traducunt, & fidei traditionem veluti quoddam depositum in mente conditum retinent, sanctamque ac incorruptam eandem conseruant in obscuro sagittare se posse existimant. Itaque acres isti impostores, & qui sententiarum commentis multipliciter contextis, rudiores a veritate inuestiganda abducunt, aliorumque hæreticorum malitiam æmulati, stulte proponunt quæ illi solent, parum id quod scriptum est reputantes: *Va illis qui proximo suo turbidam subuersionem propinant.* Enimuero Arianae impietatis propugnatores vnigenitum Dei Verbum alterius essentiae esse dicunt, & post ipsum generantem secundo loco constituunt, nec non creatum & conditum esse contendunt, & illum, per quem omnia, & in quo omnia, in creaturarum ordinem redigunt. Deinde dum Vnigeniti in carne dispensationis mysterium curiose inquirunt, per summam fraudem vim veritatis corrumpunt: cumque præterea Apollinarii opinionis crimine laborent, Dei Verbum carnem quidem sumpsisse asserunt, sed intelligente anima minime præditam fuisse. Ipsum enim Verbum mentis & animæ

τὸ δὲ πῶς οὕτω ψυχῶς ἀπλήρην διὰ πλείονων ἐπὶ τῶρα που σωματοποιήσιν ἵνα πῶς ἐκεῖνα πεφλυαρηκοῦσι. *πρωτογενεῖν τῶν πῶς ἐρημῶν ἀναγκαῖον οἰμαῖ που τὰ, δι' ὧν οἰοντα κατὰ πῶσιν δυνάσται τῶν σωζωγῶν κρείου, κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ κατὰ πῶσιν ἐν σκοτεινῇ ἔδῃ ἄθεῖς τῇ καρδίᾳ, τούτῃ ἔδῃ ἐν ἀπλότη γλώσσης διαβιωῦν ἡρημῶν, καὶ τῆς πίστεως τῶν παράδοσιν, κατὰ τῶν ἑνὰ παρακατὰ τῆν λαβόντας εἰς νοῦν, ἀγῶν καὶ ἀπαράφθορον τηρουῦτας αὐτῶν. ④ γὰρ τοὶ διανοὶ πρὸς ἀπῶν τῶν, καὶ ἐνοιαῖν ἑρήμασι, πολυπλοκῶς ἔξυφασμένους τῆς τῶν ἀληθῶν δοποκομίζοντες θήρας ἔδῃ ἀμαθετέροις, ④ τῶν τῶν ἐτέρον αἰρετικῶν κακίας δοπομμυῶν, πρῶτοινοισιν ἀμαθῶς, ἀ δὴ κακίους ἔδῃ, ἐκ ἐνοουῶντες τὸ γεγραμμένον οὐαί ④ ποπίζοντες ④ πησίον αὐτῶν διὰ τῶν πῶν δουερῶν. ④ μὲν τῶν τῆς ἀρείου δυναστείας ὑπασιση ④ μονογενῆ τῆ θεοῦ λόγον ἐσφοῦσιον εἶναί φασι, καὶ ἐν δὲ τῶν πῶν τῶν γνησίαντες, κλεισόντες καὶ γνητῶν εἶ διατείνονται, καὶ τῇ κπῶσ σωτῆροισι ④ δι' οὐ τὰ πάντα, καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα. εἶτα τῆς μὲν σαρκὸς οἰκονομίας τῆ μονογενῶν πολυπραγμονουῶντες τὸ μυστήριον, κακουργῶτα τῶν πῶν φθέροισι τῆς ἀληθείας τῶν δυνάμιν καὶ τῆς ἀπολιναρίου δόξης τὰ ἐγκλήματα πρῶτα ἀρῶσιν αὐτοῖ, σάρκα μὲν λαβεῖν ④ τῆ θεοῦ λόγον διήγουσινται, ἐμψυχωμένους γε μὲν νοερῶς ἡκιστὰ γέ, εἶναί δὲ μᾶλλον αὐτῶν αἰπὸ νοῦ καὶ ψυχῆς ἐν τῶ σώματι.*

Nim. 22.

Psal. 10.

Abac. 1.

Rom. 11.
Coloss. 1.

* ὁ πῶν

* αἰπὸ

* δὲ τῶν πῶν

πανουρ-

ANNO CHRISTI 431.

πανουργία δὲ, ὡς ἐφίλω, ἑὸ το
δράντες ἀλίσκονται. ἵνα γὰρ τὰς ἀν-
θεσπίνας τῆ κυρίου Φωνᾶς μὴ οἰκο-
νομικῶς εἰρηάζαι νομίζωμεν, καὶ κατὰ
γὰρ τὸ πρέπον τῆ ἀνθεσπότητι μέτρῃ, [Ⓞ]
ἐπειδὴ γέγονεν ἀνθεσπος, ὑποκλέ-
πίοισι τῆς σαρκοῦ πλὴν νοερῶ τε καὶ
ἔνοικον αὐτῆ ψυχῆ. οὕτως αὐτὸν ὡς
ὑποβιβάζουσι, καὶ ἐν μείοσιν εἰναι φα-
σιν οὐσιωδῶς τῆ πατρὸς, τῆς κατ' αὐτὸν
συκοφαντίας τὰς ἀφορμας ἐκ τῆ ἱερῶν
γραμμάτων ἀοσίως ἐρριζώμενοι.
ἀλλ' ἰδοὺ δὴ καὶ νῦν τῆς ἐκείνων ἀμα-
θίας [Ⓞ] ζηλωτῶν κατεπεφύονται πικροὶ
τῆ τὰς Νεστορίου * κανοφονίας οὐ
παρασημῶν, καὶ πλὴν ὀρθῶ καὶ ἀμα-
μητον ἐκπολιορκοδοσι πῆσιν, συρφετῶς
εἰκαίαν σωμαζείροντες ἐνοιῶν, φασὶ
μὲν γὰρ, [Ⓞ] δεασέσιν Παῦλον εἰπεῖν
ὡς τῆ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ.
ὅτι κακάνωκεν ἑαυτὸν, μορφῶ δούλου
λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθεσποῦ γε-
νόμενος, καὶ σχήματι ἀπειθείας ὡς ἀνθεσ-
πος· ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν, γυμῶνος
ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ
στυγροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερ-
ὑψώσεν, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ
ὑπὲρ πάν ὄνομα. καὶ μὲν καὶ ἐπέθετο
του Φησὶν· ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ, κό-
σμον ἑαυτῷ κατελλάσων. καὶ πάλιν·
ἐν ᾧ κατώκησε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς
θεότητος σωματικῶς. ἐφάρμοζονται
δὲ καὶ τὰς τῆ Πέτρου Φωνᾶς, ποτὲ
μὲν λέγοντος· Ἰησοῦ [Ⓞ] ἀπὸ Ναζα-
ρετ, ὡς ἐχρῆσεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύ-
ματι ἀγίῳ καὶ δυνάμει· ὃς διήλ-
θεν βεργετῶν, καὶ ἰωάννου [Ⓞ] πάντας
τῶν κατὰ διωκασθῶν ἰσχυρῶς ὑπὸ ποδ
διαβόλου, ὅτι θεὸς ἦν μετ' αὐτῶ.
Ἐ sanando omnes oppressos a diabolo, quoniam Deus erat cum eo.
Concil. Tom. 6.

idque, ut dixi, per summam
fraudem facere deprehendun-
tur: quandoquidem ne voces
illas Domini nostri, quæ in hu-
manam naturam conveniunt,
dispensatoria ratione dictas ar-
bitremur, & ex mensura quæ
humanitati convenit postea-
quam factus est homo, furtim
adimunt carni animam intelli-
gentem & in carne habitan-
tem: qua fraude illum dei-
ciunt, Patreque secundum es-
sentiam inferiorem esse aiunt:
& suæ huius aduersus eum ca-
lumnix ansas ex sacris literis
impie colligunt. Sed ecce nunc
quoque illorum stultitiæ æmu-
latores acerbi nos adoriuntur,
qui Nestorii profanas vocum
nouitates non admittimus, &
rectam inculpatamque fidem
aggere structo obsident, ac ina-
nium sententiarum quisquillas
in vnum conglomerant. Aiunt
enim beatum Paulum de Chri-
sto omnium saluatore dixisse:
Exinaniuit semetipsum, formam ^{Philipp. 2.}
serui accipiens, in similitudinem
hominum factus, & habitu in-
uentus ut homo: humiliavit se-
metipsum, factus obediens usque
ad mortem, mortem autem crucis:
propter quod & Deus exaltauit il-
lum, & dedit illi nomen, quod est
super omne nomen. & alio rursus
loco: Deus erat in Christo, mun- ^{2. Cor. 5.}
dum reconcilians sibi. & iterum:
Quia in ipso inhabitat omnis ^{Coloss. 1.}
plenitudo diuinitatis corporaliter.
Suam quoque sententiam Pe-
tri vocibus accommodant, qui
nunc quidem dicit: *Iesum a* ^{Act. 10.}
Nazareth, quomodo eum vnxit
Deus Spiritu sancto & virtu-
te, qui pertransiuit benefaciendo,

Bbb

ANNO CHRISTI 431.

* κακοφονίας

* κακοφονίας

AN. 17.

& rursus: Et tempora quidem huius ignorantia despiciens Deus, nunc annuntiat hominibus, ut omnes ubique penitentiam agant, eo quod statuit diem, in quo iudicaturus est orbem in equitate, in viro in quo statuit, fidem praebens omnibus, suscitans eum a mortuis. Hac proponentes, & quae alio modo secundum humanitatem dicta sunt, ex pravis sententiis ^{* acriter} acerbo sermone contexto statim interrogant: Cuinam Deus & Pater nomen dedit, quod est super omne nomen? Numquid proprio Verbo? At quo pacto non admodum absurda res est? inquit. Erat enim illud semper Deus, ex ipso secundum naturam genitum. Id ipsum autem esse nomen illud, quod est super omne nomen, recte accipitur. Deo namque secundum naturam, quid sublimius cogitari potest? Rursum, quem unxit Spiritu sancto? aut cum quonam erat Deus? Multa praeterea alia huiusmodi coaceruantes, confundunt admodum simpliciorum animos, multumque conturbant. Sed ubique diuidere, (sunt enim animales, spiritum non habentes) & unum Christum & Filium & Dominum in duos filios distinguere, ex suis ipsorum argumentis deprehenduntur. Simulant enim unum se Christum & Filium confiteri, unamque ipsius personam esse dicunt: sed rursus cum in duas hypostases distinguant inuicem disiunctas atque diuersas, mysterii doctrinam prorsus peruertunt. Aiunt enim, illum ex muliere, seu illam formam serui, seorsum & per se nomen

Inda.

καὶ πάλιν· Ἐὖ μὲρ οὐκ ἔχοντος τῆς ἀγνοίας ἰσπερὶ δὴν ὁ θεός, παντὶ παραγγέλλει τοῖς ἀδελφοῖς, πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, καὶ τότε ἔλθου ἡμέραν κρίσεως, ἐν ἣ ἔμελλει κρίνειν πᾶν οἰκουμένῳ ἐν δικαιοσυνῇ, ἐν ἀνδρὶ ὃ ἔλεσε, πῖσιν ὡραίων πάντων, ἀσκήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ταῦτα ὡραδέντες, καὶ τὰ καθ' ἑστὶν ἔχον ἀνθεσπορητικῶς εἰρημῆρα, ^{* ὡρανη- μωτικῶς} ὡρανημωτικῶν ὡραίων, ἐκ μορθη- ^{* ἀκαθάρ- τως} ἔχον ἐνοικῶν πικροῖς ἀνάπτοντες λό- ¹¹ γους· ἕνι δέδωκεν ὁ θεός καὶ πατὴρ ὄνομα τὸ ἰσπερ πάν ὄνομα; ἀρα τῷ ἰδίῳ λόγῳ; καὶ πῶς ἐκ ἀπίθανον κομιδῆ τὸ χεῖμα; φασὶν· ἰὺ γὰρ αἰεὶ θεός, ἔξ αὐτῆς καὶ φύσιν γεννημένος· ὄνομα δὲ τῆτο τὸ ἰσπερ πάν ὄνομα νοοῖτ' ἀπ' εἰκότως. ἔτι γὰρ ἐπέκεινα τῆ κατὰ φύσιν θεός; ἕνα δὲ καὶ κέχει- ^{* ἰμπε- πῶν} κεν ἀγῶ πνύμασι; ἢ μετὰ ἴνος ἰὺ ὁ θεός; ὡρασηπαζοντες δὲ τύποις τὰ ἑστὶν, διακινῶσι λίθυ, ἔξ δουρῶτου ^{* ἀκαθάρ- τως} πμπλᾶσι τῆ ἀκεραιότερον τῷ νοῦ· διορίζοντες δὲ πανταχῆ, ψυ- ^{* ἀκαθάρ- τως} χικοί εἰσι γὰρ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες, καὶ ^{* ἀκαθάρ- τως} ἀποδιδαντες εἰς υἱοῖς δύο τῷ ^{* ἀκαθάρ- τως} ἕνα χεῖσον καὶ υἱὸν καὶ κύριον, ἔξ αὐτῶν ἀλώσσονται τῆ ἰδίων ἐρχι- ρημάτων. ἕνα μὲρ γὰρ χεῖσον καὶ υἱὸν ὁμολογεῖν ἰσποπλάπτονται, καὶ ἐν αὐτῷ ὡρασωπον ἕνα φασὶ· δια- ρουῶτες δὲ πάλιν εἰς ἰσποσάσης δύο κεχωρισμίας τε καὶ ἀποφοιτώσας ἀλλήλων, εἰς ἅπαν τῷ τοῦ μωσι- ^{* ἀκαθάρ- τως, διὰ- σίμων} εἰου ὡρασίροισι λόγον. φασὶ μὲρ γὰρ δὴ τῷ ἐκ γυναικός, ἦτοι πᾶν τῆ δούλου μορφῶν, ἰδία τε καὶ κατὰ- ^{* ἀκαθάρ- τως, διὰ- σίμων} μόνας τὸ ἰσπερ πάν ὄνομα λαβεῖν, ¹² illud, quod est super omne nomen,

ANNO CHRISTI 431.

ANNO CHRISTI 431.

Ἰσομεῖναι δὲ καὶ πῶς χεῖρον ποδ' ἀ-
 γίου πνύματος, ἃ τὸ ἔχειν αἰεὶ σωόν-
 τα Θεόν, τυτέστ' ἐκ θεοῦ πα-
 τρός λόγον· ἀβελθηρίας δὲ τῆς ἀπασιῶν
 ἐξείτης ὄξοζοντας ἐναργῶς ἐρθίζον-
 ται λόγοις. πονηροὶ γὰρ ὄντες ἀγαθὰ
 λαλεῖν ἐκ αὐτῶν δύναντο, καὶ πῶς ποδ'
 σωτήριον φωνῆ. ἡ μὲν γὰρ ὁμο-
 λογησυχίας, καὶ εἶναι αἰεὶ θεὸς καὶ κύ-
 ελιος ὁ πῶς ἐκ θεοῦ πατρός ἤνυσιν
 ἀποπτόν τε ἃ δὲ πόρρητον ἔχων· ἐπειδή
 δὲ γέγονεν ἐκ γυναικὸς κατὰ σαρκά,
 ἀραδόςως δὲ καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς, ἐν
 ὁπφοιότησι πνύματος ἀγίου, καὶ
 ὁπποιασμῶν διωάμεως θεοῦ, πῶς
 γουῶ καὶ ἡμᾶς ἃ δὲ πῶς ἰσομεί-
 νας· οὕτω γὰρ ἑαυτὸν κεκενῶσαι λέ-
 γεται, ἃ πενωσά τε ἃ ἐν ἰσοκοῦ
 γυῖαι τῆ μέλει θανάτου ἃ σαυροδ'
 ταῦτη τοι, καὶ μάλα εἰκότως λέγεται
 λαλεῖν τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνο-
 μα· καὶ αὐτὰ καμπτεῖ πάντων γόνυ,
 ἐπουρανίων, καὶ ὁππγαίων, καὶ κατὰ
 χθονίων· καὶ πᾶσα γλώσσα ὄξομολο-
 γήσεται, ὅτι κύελιος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς
 δόξαν θεοῦ πατρός. οὐ γὰρ ἠγρόησεν
 ἡ λογικὴ φύσις, ὅτι θεὸς ἡὲ ὁ ἐν-
 ανθεσπύσας· εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἐν
 τοῖς καὶ ἡμᾶς, καὶ παραπλησίως
 ἡμῶν μετέχκεν ἀμάτος καὶ σαρκός,
 ἀλλ' οὐκ ἐκ δὲ ποτε φοίτηκε ποδ' εἶναι
 θεὸς, οὐδὲ δὲ ποτε φοίτηκε ποδ' εἶναι
 ἡμῶν· μεμνήκε γὰρ ποροσκυ-
 νητός εἰς δόξαν θεοῦ πατρός· δόξα
 γὰρ αὐτῶν, συμβασιλβόντα καὶ συμ-
 ποροσκυνοῦμεν ἑαυτῶν ἰδίων
 ἔχειν ἡὲ· εἰ καὶ γέγονεν οἰκονομ-
 κῶς ἀνθεσπύσας, ἵνα σώση πῶς ὑπὲρ
 οὐρανόν.

Οὐκοῦν ὅτι ἀρά τε τῆς ἀγίων
 Concil. Tom. 6.

accepisse, sanctique Spiritus un-
 ctionem suscepisse, & Deum,
 hoc est, Dei Patris Verbum
 semper apud se manentem ha-
 bere: ac sermones summam eru-
 ctant. Cum enim, iuxta Salua-
 toris vocem, mali sint, bona
 loqui non possunt. Nam is qui
 inuisibilem ineffabilemque ex
 Deo Patre natiuitatem obtinet,
 erat procul dubio & est semper
 Deus & Dominus: posteaquam
 vero secundum carnem ex mu-
 liere natus est, sed admirabili
 modo, & supra nos, nimirum
 sancti Spiritus illapsu, diuina-
 que virtutis obumbratione, or-
 tum quidem sicuti nos fortitus,
 (sic namque semetipsum exina-
 niuuisse & humiliasse, nec non
 factus obediens usque ad mor-
 tem & crucem dicitur) ea ra-
 tione, & quidem merito, nomen
 quod est super omne nomen,
 accepisse perhibetur, omneque
 genu, cælestium, terrestrium &
 infernorum ipsi incuruatur; &
 omnis lingua confitebitur, quod
 Dominus Iesus Christus in glo-
 riam Dei Patris. Neque enim
 ratione prædita creatura Deum
 esse illum qui homo factus erat,
 nesciebat. Nam quamuis nostra
 suscepit, perindeque ac nos
 carni & sanguini communica-
 uerit, Deus tamen esse non de-
 siit; neque hoc ipsum quod e-
 rat, abiecit. mansit enim ad-
 orandus in gloriam Dei Patris.
 Nam ei gloria est, proprium
 habere Filium cum ipso vna
 regnantem atque adorandum;
 etiam si is propter mundi sa-
 lutem dispensatorie factus sit
 homo.

Matth. 12.

Luc. 1.

Philipp. 2.

Hebr. 1.

Quando ergo cum a sanctis
 Bbb ij

ANNO CHRISTI 431.

ἐπιση-
 ρηται
 αἰετι-
 τι

ἐπιση-
 ρηται

ἐπιση-
 ρηται

ἐπιση-
 ρηται

angelis , tum a nobis quoque qui in terra versamur , carnem etiam indutus natura & veritate Deus esse creditus est , tunc illud nomen quod est super omne nomen , accepisse intelligitur : non quasi id velut auctarii loco consecutus fuerit ; (quomodo enim id quod erat & est & semper erit , tamquam non habens accipiat ?) sed quod Deus & Pater mentes omnium illustrarit , & incarnatum Verbum esse secundum naturam Deum ignorari non permiserit . *Nemo*, inquit, *venire potest ad me , nisi Pater qui misit me , traxerit illum .* Simili modo & ipsa quoque eius unctio circa humanam naturam fuit . Nam cum Unigenitus , qui ex Patre gignitur , secundum naturam sanctus esset non secus ac Pater , secundum nos unctus , hoc est , a Patre sanctificatus dicitur , quatenus nimirum homo apparuit . Qua de re sapientissimus Paulus de illo ac de nobis ita scribit : *Qui enim sanctificat , & qui sanctificantur , ex uno omnes .* propter quam causam non confunditur fratres eos vocare , dicens : *Annuntiabo nomen tuum fratribus meis .* Ergo cum Unigenitus secundum naturam suam sanctus sit , ipsamque creaturam sanctificet ; attamen cum frater noster est factus , tunc secundum humanam naturam nobiscum quoque unctus dicitur , utpote mensuram humanæ naturæ convenientem & consentaneam propter dispensationem nequaquam aspernatus . Ita enim beatū Ioannem Baptistam profecto alloquitur : *Quoniam decet nos implere omnem iustitiam .* Quod si Deus cum ipso quoque esse dica-

ἀγγέλων , καὶ ἡμῶν ἧμὶ ὅτι τῆς γῆς ὁπίσθησεν καὶ μὴ σαρκὸς , ὡς εἶη θεὸς φύσις τε καὶ ἀληθῆς , τότε τὸ ὑπερ πάντων ὄνομα νοεῖται λαβὼν , ἐκ ἐν παροδότης μοίρα τὸ χεῖμα κερδαίνων αὐτός . ὁ γὰρ ἰὼ τε καὶ ἐστὶ καὶ ἔσται αἰεὶ , πῶς αὐτὸς ἔχων λαβοῖς ; ἐλλὰ μὴ πάντος δὲ μάλλον ταῖς ἀπειπών διανοίας τῆς θεοῦ καὶ πατρὸς , καὶ ὅτι σαρκωθέντα λόγον , ὅτι θεὸς κατὰ φύσιν ὅστιν ἀγνοῆσαι μὴ συχωρήσατος . οὐδεὶς γὰρ , φησὶ , δύναται εἰλεῖν πρὸς με , ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλευσῆ αὐτόν . γέρονε δὲ καὶ ἐν χεῖσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον . ἀγίον γὰρ ὡν κατὰ φύσιν , κατὰ τὴν ἀμέλει καὶ ὁ πατήρ , καὶ ὁ ὅς αὐτὸς * γνηθῆς υἱὸς * πατρὸς ; καὶ ἐξ αὐτοῦ * μονογενῆς , καὶ χεῖρα λέγεται κατὰ ἡμᾶς , ἡρώω ἡγάδαται πρὸς τῆς πατρὸς , καὶ πρὸς τὴν ἀνθρώπινον . γράφει γοῶν ὁ πάνσοφος Παῦλος πρὸς τὴν αὐτὴν , καὶ ἡμῶν . ὁ τε γὰρ ἀγαθὸν καὶ ὁ ἀγαθὸν ὅς ἐνός πάντες . διὸ ἰὼ ἀίπαν ἐκ ἐπαγωγῆται ἀδελφοὺς αὐτοῖς καλεῖν , λέγων . ἀπαγγέλω τὸ ὄνομα σου τοῖς ἀδελφοῖς μου . ἰκουῖν κατὰ φύσιν ἀγίον ὡν ὁ μονογενῆς , καὶ ἀγαθὸν πρὸς κτίσιν , ὅτε κερχημάπικεν ἡμῶν ἀδελφός , τότε καὶ μετὰ ἡμῶν ἀνθρώπινως κερχημάται λέγεται , τὸ τῆ ἀνθρώπιον πρὸς τὴν καὶ εἰκὸς ἐκ ἀπειπώσας μέτρων διὰ τῆς οἰκονομίας . οὕτω γὰρ πού φησι καὶ πρὸς τὸν δεσπότην Βαπτιστῶν : ὅτι πρὸς τὴν ἡμῶν ὅτι πληροῦσαι πᾶσαν δικαιοσύνην . εἰ δὲ δὴ λέγοιτο ὅτι θεὸς εἶη μετὰ αὐτῶν ,

Ioh. 6.

Hebr. 2.

Psal. 21.

Matth. 3.

ὅτι

ANNO
CHRISTI
431.

πῶς ἠγνόησαν ὁ δεινοὶ Ὁφισαί, ὅτι
συνέστιν αἰεὶ φυσικῶς ὁ πατήρ τῷ υἱῷ,
αὐτὸς τε ὢν ἐν αὐτῷ, καὶ ἔχων αὐτὸν
ἐν αὐτῷ; ἢ οὐ διαμέμνωται λέγον-
τος τῷ Χριστῷ· Ὅσοτον χρόνον μὴ
ὑμῶν εἰμι, καὶ ἐκ ἐγνώκαί με, Φί-
λιππε; ὁ ἐώρακώς ἐμέ, ἐώρακα ὁ
πατέρα· ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμέν.
οὐ πιστεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ,
καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ ὅστιν; ἔφη δὲ ὁ
ἐπέροσθι, ὅτις ἀγίοις αὐτῶν μαθηταῖς
παραλαλῶν· ἔρχεται ὥρα, καὶ ἐλή-
λυθεν, ἵνα σκορποθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ
ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε· καὶ ἐκ
εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μου μετ' ἐμοῦ
ἔστιν. οὐ γὰρ τοι, καθὰ νομίζουσιν
ἁλλοσεύων ἐμέτων ἀσωτέως
ἀναμπλάμφοι, θεὸς ὢν ὁ λόγος,
ὡς ἔσθω ὢν υἱὸς μὴ ἔσθω γέγονεν
υἱὸς, τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου.
Ὅμη γὰρ τῆτο καὶ διαίσεις, ἡν
δύαδα παραλομίζουσα· ἀλλ' ἡ ὁ
θεὸς καὶ πατήρ μὴ τῆ υἱὸς, ὅτι ἐστὶ μὴ
τῆ σαρκωθέντος τε καὶ ἐνανθρωπήσαν-
τος τῆ θεοῦ λόγου· ἀχάριστος γὰρ ὁ
πατήρ τοῦ υἱοῦ.

Εἰ δὲ δὴ μέλλει κρίνειν πλὴν οἰκου-
μηνῶν * ὁ θεὸς ἐν ἀνδρὶ, ὃ ὤρεσεν,
* ἐκ ἀν' οἰατοῦ ἕως δι' φρονῶν, ὅτι ὁ
μονογενῆ φησι τὸ γράμμα τὸ ἱερόν,
ὡς ἐν ἀνδρὶ νοουμηνῶν κατὰ μόνον
υἱὸν τῷ ἐκ γυναικός, δικασεῖν πλὴν
ὑπὸ οὐρανόν. ἐκείνο δὲ μάλλ' ὁ
δυσεβὲς ὑπαρχῶν διαβεβαιούμεθα,
τὸ χελῶν νοεῖν, ὅτι ἔφη Χριστός·
οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλ-
λά πάντων κρίσειν δέδωκε τῷ υἱῷ·
ἵνα πάντες ὑμῶσι ὁ υἱὸν, καθὼς
ὑμῶσι ὁ πατέρα. ὁ γὰρ τοι θεὸς
λόγος γέγονός ἀνθρώπος, καὶ τε-

tur; quomodo acuti illi sophi-
sta non intelligunt, Patrem
naturaliter semper esse cum Fi-
lio, cum & ipse in illo sit, & il-
lum in seipso habeat? An non
meminerunt quid Christus dicat:
Tanto tempore vobiscum Ioan. 14.
sum, & non cognovisti me, Phi-
lippe? qui vidit me, vidit & Pa-
trēm. Ego & Pater unum su- Ioan. 10.
mus. Non credis quia ego in Pa- Ioan. 14.
tre, & Pater in me est? Et alibi
rursum discipulos alloquens ait:
Venit hora, & iam venit, ut Ioan. 16.
dispersamini unusquisque in pro-
pria, & me solum relinquantis:
& non sum solus, quoniam Pa-
ter meus mecum est. Non enim,
ut ii persuasum habent qui alic-
no vomitu insipienter replen-
tur, Verbum quod Deus erat,
tamquam alter Filius cum alte-
ro Filio, nempe cum assumpto
homine fuit, (id enim nihil ali-
ud quam sectio est atque diui-
sio, filiorum dualitatem indu-
cens) sed erat Deus & Pater
cum Filio, hoc est, cum incar-
nato inhumanatoque Deo Ver-
bo. Pater namque a Filio sepa-
rari nequaquam potest.

Iam et si Deus iudicaturus sit
orbem terrarum in viro, quem
statuit, nemo tamen prudens
sacram scripturam affirmare exi-
stimet, Unigenitum Dei tam-
quam in viro seorsim considera-
to Filio, illo inquam ex mulie-
re terrarum orbem iudicatu-
rum esse: quinimo id pium esse
asserimus, si illud intellexerim-
us quod Christus dixit: *Pater,* Ioan. 5.
inquit, non iudicat quemquam,
sed omne iudicium dedit Filio, ut
omnes honorificent Filium, sicut
honorificant Patrem. Etenim
Deus Verbum homo factus, &

inter homines numeratus, hoc est, ita nobiscum appellatus, nihilo minus iudex erit tamquam Deus & Dominus, & tamquam vnus Filius, quippe cum sic quoque Deus & Pater in ipso sit. Habet namque, vt modo aiebam, Patrem in se manentem, & ipse vicissim in Patre inest. Quemadmodum autem vnus est Deus & Pater, ex quo omnia; ita quoque vnus est Dominus Iesus Christus, per quem omnia. Quin & illud etiam quod recte beati Pauli voce pronuntiatum est, in deteriore sensum detorquent. Ille enim dicit, & quidem recte: *Deus erat in Christo, mundum sibi reconcilians*. Isti vero vni Christo & Filio crassam quamdam sectionem inferentes, Deum Verbum prorsus diuellunt, & tamquam in alio quodam Christo seorsim considerato ipsum esse asserunt, ita vt iam in homine habitasse verius, quam carnem sumpsisse intelligatur. Sed vos alloquor, viri sapientes, ipse diuinarum literarum scopus hæc ita se habere non permittit. Confunditis enim lectionem, sententiarumque vim ad ea distorquetis, quæ non decet; cum tamen omnem intellectum in obsequium Christi nos captiuare oporteat, sicuti scriptum est. Erat enim Deus in ipso, mundum sibi in Christo reconcilians. Christo namque reconciliati, Deo quoque & Patri reconciliamur: quandoquidem Deus Verbum, quod ex Patre ortum est, quantum ad essentiam idemtitatem spectat, non est ab eo diuersum, cum etiam si factum sit homo, nulla tamen ex parte lædatur, quo minus sit secundum naturam Filius: id enim etiam carne assumpta permanfit.

λέσας ἐν ἀνθρώποις, ἤρω τὸ μεθ' ἡμῶν ὀνομαδεῖς, οὐδὲν ἢ πῶς ἔστι κριτὴς, ὡς θεὸς ἔκ κέλευς, καὶ εἰς ὧν υἱὸς, ἐνόητος ἀπὸ καὶ τότε τῶ θεοῦ καὶ πατρὸς. ἔχῃ γὰρ, ὡς ἐφίλω, ἐν ἑαυτῷ ὁ γνηθῆναι· καὶ αὐτὸς δὲ ὅτι ἐν αὐτῷ. ὡς ἀπὸ δὲ ὅτι εἰς ὁ θεὸς ἔκ πατρός, ὅτι οὐ τὰ πάντα, οὕτω καὶ εἰς κέλευς Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ τὰ πάντα. ἄρῶ δὲ οὐδὲν ἢ πῶς ἔστι τὸ ἀκαλλῆς καὶ τὸ ὀρθῶς εἰρημύρον διὰ τῆς τῶ μακαρίου Παύλου Φωνῆς. ὁ μὲν γὰρ ἔφη, καὶ μάλα ὀρθῶς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ, κόσμῳ κατὰλλάστων ἑαυτῷ. ὁ δὲ πάλιν παρὰ τὴν ἰνα τῶ ἐνὶ Χριστῷ καὶ ἡφ' ἑαυτῷ τῶ φέρωντες, ὁποδίσωσιν εἰς ἅπαν τῶ θεὸν λόγον· καὶ ὡς ἐν ἑτέρῳ τῶ νοουμύρω Χριστῷ κατὰμόνας εἶναι φασιν αὐτὸν, ἵνα μὴ μάλλον σεσαρκωμῶ, ἀλλ' ἐνοικήσας ἀνθρώπων νοῦται. ἀλλ' ὅτι τῶ ἑσθῶν γεαμμάτων σκοπὸς οὐχ ὡδὲ ταῦτα ἔχῃ ἐφίσιον, ὡς ἔφασκεν. συχεῖτε γὰρ τῶ ἀνάγνωσιν, τῶ τῶ ἐννοιῶν δυνάμιν ἐφ' ἃ μὴ πρὸς ἑσθῶν δόποκομίζοντες· καίτοι θεὸν, ἡμᾶς ἀχμαλωπῆζεν πῶν νόημα εἰς τῶ ὑπακομῶ τῶ Χριστοῦ, κατὰ γέγραπται. ἦν γὰρ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ, κόσμῳ κατὰλλάστων ἐν Χριστῷ· κατὰλλαπῶμοι γὰρ τῶ Χριστῷ, τὰς πρὸς θεὸν καὶ πατέρα ποιούμεθα κατὰλλαγὰς· ὅτι μὴ ἑσθῶν παρ' αὐτὸν κατὰ γὰρ τὸ ἐν οὐσία ταυτῶν ὁ ἔξ αὐτῶ θεὸς λόγος, ἀδικομύρω οὐδὲν εἰς γὰρ τὸ εἶναι κατὰ φύσιν υἱὸς, καὶ εἰ γέγονεν ἀνθρώπος· ἦν γὰρ τῶ καὶ μὴ σαρκὸς.

Ioan. 14.

1. Cor. 8.

2. Cor. 5.

2. Cor. 10.

2. Cor. 5.

ANNO CHRISTI 431.

ὅτι δὲ πλὴν κατὰ λαλῶν ἐξηκασμὸν ἐν Χριστῷ, καὶ αὐτὸς ὅστιν ἐν εἰρήνῃ ἡμεῖς, τίς ὁ μὴ φαίναται ὁμοίως; αὐτὸς γὰρ ὅστιν ἡ θύρα, καὶ ἡ ὁδὸς, καὶ ἐν αὐτῷ κατὰ κηκε πᾶν τὸ πλῆθος τῆς θεότητος σωματικῶς.

Ἀλλ' ὁρῶν μοι πάλιν ἴσῃσι τὸ οἷον ὁ μικρὸς εἰς θεωρίας, καὶ δὴνὸς εἰς συκοφαντίας· καὶ δὴ φησὶν· εἰ ἕτερος ὁ κατὰ κηκε, ἕτερος δὲ ὁμοίως ὁ ἐν αὐτῷ κατὰ κηκε λέγεται, πῶς ἐκ ἀναγκαῖον διακριεῖσθαι τὰς ὑποστάσεις, καὶ ὑφ' ἑστέον λέγειν ἀνά μέρος * ἐκαστῶν; εἴτα ὅτι ποτὲ λοιπὸν τὸ ἐν θεωρώπων; εἰπέ μοι, εἰ ἐν γὰρ θεωρώπων τῆς Χριστοῦ θεωροποιεῖται λέγειν, δύο δὲ ὑποστάσεων ἰδέα τε καὶ ἀνά μέρος καιμῶν, ἔσονται που πάντως καὶ θεωρώπων δύο. ἀλλ' εἰσβαίνοισιν ὡς νομοθετεῖται, τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, ὡς ὁρῶν ἔχον, πάντα τε καὶ πάντως κρατυόντες. διαροιώτες γὰρ, φασὶ, τὰς ὑποστάσεις, ἐνομῶν τὸ θεωρώπων. καὶ πῶς ἐκ ἀπὸ τὸν ποδο, καὶ ἀμαθῆς, καὶ ἀμῆχαν (Φ); * θεωρία μὲν γὰρ, ὡς ἐφ' ἡμεῖς οὐσαν πλὴν σαρκὸς ἀπὸ τῆς ἐνωθέντα αὐτῇ λόγον κατὰ δὸς ἡς αὐτῆς. ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁρῶν, καὶ Χριστὸν, καὶ κῆρον αἱ θεόπνευτοι λέγουσι θεαφά, καὶ τῆς πίστεως ἐν παράδοσις οὐτως ἔχον ἐν οὐχ ἕτερος, σιωπηρόντες ἡμεῖς εἰς ἀδιάτηκτον ἐνωσιν ἐψυχωμῶν νοεῶν τῆ σαρκὸς (Φ) ἐν θεοῦ πατρὸς λόγον, ἕνα Χριστὸν καὶ ἡ ὁρῶν ὁμολογοῦμεν ὑπαρῆσαι. ὡς δὲ ἐνὸς ὄντος τῆς ἡοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ φαμῶν εἶναι θεωρώπων, ἐπόμῳροι πάντα θεοῦ τῶ θεῷ τε καὶ ἱερεῶν κηρύγματι,

* ἐκαστῶν

* θεωρία

Quod autem reconciliationem in Christo habuerimus, quodque ipse sit pax nostra, quis audeat negare? Ipse est enim ostium, & via: & in ipso omnis diuinitatis plenitudo habitauit corporaliter.

Ephes. 2.

Iohan. 10. & 14. Coloss. 2.

Sed rursus ille acer ad contemplandum, & vehemens ad calumniandum, aures arrigit, ac dicit: Si alius est qui inhabitat, & alius similiter ille, in quo inhabitare perhibetur; qua igitur ratione fieri potest, ut hypostasibus non diuidamus, seorsumque & per se utramque subsistere non dicamus? Deinde ubi iam tandem, dic mihi, vna persona erit? Nam vnam dumtaxat personam se statuere fingunt. Sed duabus hypostasibus per se & seorsum positis, omnino duæ quoque personæ erunt. Verum ingrediuntur ut legiflatores, quod sibi videtur, quasi etiam rectum sit, omnino ratum habentes. Nam secernendo hypostasibus, inveniunt vnam personam. Atqui quomodo id non est incredibile, & stultum, & impossibile? Nam quod ad contemplationem ac rationem attinet, ut dixi, quibus facile intelligitur, carnem alterius esse substantiam a Verbo, quod ipsi coniunctum est. Sed quia diuinæ scripturæ vnum Filium, vnum Dominum, & vnum Christum nobis tradiderunt, & ita quoque, & non aliter habet fidei traditio; ideo nos Dei Patris Verbum indissociabili vnione cum sua carne anima intelligente prædita coniungentes, vnum Christum & Filium esse confitemur. Et quemadmodum vnus est Filius, ita vnam quoque tantum personam ipsius asserimus; sacram sanctamque fidei prædicationem, eosque qui

ANNO CHRISTI 431.

17a. 50.

ab initio viderunt, ipsiusque Verbi ministri extiterunt, ubique secuti. Qui autem quiddam ab hoc diuersum sapere consueuerunt, ineptorumque syllogifimorum commentis ad ea deflectunt, ad quæ non oportet; eos a nostra communione reiiciemus, dicentes: *Ambulate in lumine ignis vestri, & in flamma quam succendistis.* Verum enimvero quoniam audio stolidos quosdam circumcursare, ac dicere, peruersam Nestorii doctrinam apud omnes piissimos orientis episcopos obtinuisse, & apud eos rectam existimari, eamque potius sequendam putari; illud quoque indicandum esse arbitratus sum: quandoquidem religiosissimi totius orientis episcopi vna cum domino meo Ioanne religiosissimo ecclesiæ Antiochenæ episcopo scripta dilucidaque confessione omnibus palam fecerunt, se profanas Nestorii vocum nouitates æque ac nos condemnasse & anathematizasse, seque nullo vnquam loco eas habuisse; verum euangelica & apostolica dogmata lectatos esse, sanctorumque patrum confessioni nullo modo aduersari. Professi enim sunt perinde ac nos, sanctam Virginem Dei genitricem esse, nec adiecerunt quod Christi genitrix sit, aut hominis genitrix, quemadmodum dicunt qui infelices execrandaque Nestorii opiniones tuentur. Asseruerunt quippe discretis verbis, vnum esse Filium, vnum Dominum, vnum Christum; Deum nimirum Verbum, ante omne sæculum ineffabili modo ex Deo Patre genitum,

καὶ τοῖς ἀπὸ δεξιῶν ἀποπέλαις, καὶ ἰσχυρέταις ἡγομῆτοισι τῆς λόγου. Ἐὐὐ δὲ ἐστὶν ἡ πῶρα τῆτο φρονεῖν εἰωθέ-
 τας, ἔ συλλογισμῶν ἀσωτέτων βίρη-
 μασιν, ἐφ' ἃ μὴ πρὸς ἤκεν, ἔκπε-
 τραμῆμοις, * ἄποπεμψόμεθα τῆς
 πρὸς εἰαυτοῖς κοινωνίας, λέγοντες·
 πορθέατε τῶ φῶτι τῆ πυρὸς ἡμῶν, καὶ
 τῆ φλογί, ἢ ἔξεκαύσατε. ἐπειδὴ δὲ
 μανθάνω, τῆ ἀσωτέτων ἱναὲς πει-
 νοσοῦντας λέγαν· ὡς κεκράτηκα πῶρα
 τοῖς κατὰ τὴν εἰῶν ἀπασι θεοσεβε-
 σάτοις ἰησκοποῖσι ἡ Νεσορίου κα-
 κοδοξία, καὶ δι' ἔχεν ἰσείληται
 παρ' αὐτοῖς, καὶ * ταῦτη μᾶλλον * αὐτῆ
 ἐπεσται γρη, δὲν ὡήτιω κακῆνο
 μινδοται. ① γὰρ τοῖ κατὰ τὴν εἰῶν
 πᾶσαν θεοσεβεσάτοι ἰησκοποῖσι, ἀμα
 τῶ κρεῖω μου τῶ θεοσεβεσάτω τῆς
 Αντιοχέων ἐκκλησίας ἰησκοποῖσι ἰω-
 αννη, δι' ἐγγράφου καὶ σαφοῖς ὁ-
 μολογίας φανερόν ἀπασι κατέση-
 σαν, ὅτι τὰς μὲν Νεσορίου βεβή-
 λουσι * κακοφωνίας κατὰ κείνοισι τε * κειρο-
 καὶ ἀναθεματίζουσι μεδι' ἡμῶν, καὶ
 οὐδενὸς ἠξίωσαν αὐτὰς πώποτε λό-
 γου, ἀλλὰ τοῖς διαγγελικοῖς, καὶ
 ἄποστολικοῖς ἐπονται δόγμασι, καὶ
 τὴν τῆ πατέρων ὁμολογίω κατ'
 οὐδένα λυποδοῖ ἔσπ. ὡμολόγη-
 σαν γὰρ καὶ αὐτοῖ μεδι' ἡμῶν, ὅτι ἔ
 θεοτόκος ἔστιν ἡ ἀγία παρδέν, καὶ
 οὐ πρὸς ἔδισαν, ὅτι χριστόκος ἔστιν,
 ἢ ἀνθεσποτόκος, κατὰ φασιν ①
 Νεσορίου τὰ δόγματα καὶ ἀτόπιστα
 δοξάελα θεραπύοντες. ἀλλὰ γὰρ
 καὶ ἔφασαν ἐναργῶς, ἕνα εἶναι
 Χριστὸν καὶ υἱὸν καὶ κύριον ② ἔκ
 θεοῦ μὲν πατρὸς πρὸ παντὸς αἰῶνος
 ἀπορρήτως γεννηθέντα θεὸν λόγον,
 ἐν ὑστῆ-

* ἀποπεμψόμεθα

* αὐτῆ

* κειροφωνίας

ANNO
 CHRISTI
 431.

ἐν υἱεῖσιν δὲ κακοῖς (Ψ) αὐτὸν καὶ
 ἐν γυναικὶ κατὰ σαρκὰ ὡς (Ω)
 αὐτὸν (Ψ) θεὸν τε ὁμοῦ καὶ ἄψευστον,
 τέλειον ἐν θεότητι, καὶ τέλειον ἐν ἀ-
 ψευδότητι (Ψ) αὐτόν· καὶ ἐν αὐτῷ ὁ
 ψεύσωπον (Ψ) πσιβόισι, κατ' οὐδέ-
 να διαουῶντες ἴσπον εἰς δύο υἱοῖς,
 ἢ Χειροῖς, ἢ κωλοῖς. ἐὰν πίνω
 κατὰ ψευδολογίας ἕνας λέγων ἐπε-
 ρά ἵνα παρὰ ταῦτα φρονεῖν αὐτοῖς,
 μὴ πσιβεῖσθαι. ἀλλ' ὡς ἀπατεῶνες
 καὶ ψεύδων κατὰ (Ψ) αὐτὸν πατέ-
 ρα (Ψ) διάβολον ἀποπεμπέσθαι·
 ἵνα μὴ τρεφῆσθαι ἐκείλους ὀρ-
 θοδοεῖν. ἐὰν δὲ καὶ ὁμοῦ εἰς αὐτοῖς
 σιωπῆντες ἕνας * ψευδέσθαι, ὡς
 ἐν ψευδοῦ γραφείσιν ἀνδρῶν
 ὁμοῦ εἰσέσθαι, ἐκ ὁφείλοισι διαρ-
 σείσθαι. (Ω) ἢ ἅπαξ ἐγγράφως ὁμο-
 λογήσαντες πᾶσι πῶς ἕνα γρά-
 φειν διώκται, κατὰ τὸ ἐκ μετανοίας
 εἰς τὸ μνηστῆ βούλεσθαι φρονεῖν ὁρθῶς
 παρηνωιζμένοι; ψευδέσθαι πᾶσι
 σοι ἀδελφοῖσι. σὲ ἵστω ἡμῖν ἐν κω-
 λοῖς ψευδοῦ. ἐγγράφως σὲ ἐν
 κωλοῖς βλάσφημα.

idemque nouissimis tempori-
 bus secundum carnem ex mu-
 liere natum: ita ut idem Deus sit
 & homo, idem perfectus in dei-
 tate, perfectus rursus in huma-
 nitate. Credunt denique vnam
 illius esse personam, nec vlla ra-
 tione in duos filios, aut duos
 Christos, aut duos dominos dif-
 pertiuntur. Si qui igitur sunt, qui
 illos diuersa ab his sentire falso
 affirmauerint, nulla eorum di-
 ctis fides habeatur; verum tam-
 quam impostores & mendaces
 secundum patrem suum diabo-
 lum amandentur, ne illos qui
 recte incedere cupiunt contur-
 bent. Quod si qui epistolas a se
 concinnatas circumferunt, tam-
 quam quæ a viris spectatis editæ
 sint; eorum audacia nullo mo-
 do est admittenda. Qui enim
 semel fidem suam per scriptum
 professi sunt, qui fieri potest ut
 iam contraria scribât, quasi pœ-
 nitentia ducti eo iam prolapsi
 sint, ut recta sapere diutius no-
 lint? Saluta quæ tecum est frater-
 nitatem, quæ mecum est te salu-
 tat. Opto te in Domino valere.

EPISTOLA SANCTI SIXTI PAPÆ
 ad Cyrillum Alexandrinum, post pacem factam
 inter ipsum Cyrillum & Ioannem.

Sixtus episcopus Cyrillo episcopo Alexandrino.

MAGNA sumus lætitia alacritatis impleti, postquam,
 sicut legimus, ex alto nos oriens visitauit. Ecce enim
 sollicitis nobis, quia neminem perire volumus, sanctitas
 tua redintegratum corpus ecclesiæ suis epistolis indica-
 uit, redeuntibus eius in sua membra compagibus: nemi-
 nem foris iam videmus errare, quia intus omnes positos
 fides vna testatur. Lætatur e medio nostrum qui hoc
 opus fecit ablatum: soli sibi nunc non credenti, quod sen-
 sit intelligit obfuisse, qui contra hunc nixus, quem profi-
 Concil. Tom. 6. Ccc

CAP. XLII
 Luc. I.

1. Cor. 5.

ANNO
 CHRISTI
 431.

ANNO
 CHRISTI
 431.

ANNO
 CHRISTI
 431.

ANNO
 CHRISTI
 431.